

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

De heer Frowijn, CDA
De heer Vonk, AWP
De heer Hoekstra, Natuurterreinen

Datum
15 februari 2022

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
A. Timmerman

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen
fracties CDA, AWP, Natuurterreinen
over onderzoek Uitdam

Registratienummer
22.0256681

Telefoonnummer
+31725827225

Geachte heren Frowijn, Vonk en Hoekstra,

Op 6 februari 2022 jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over het onderzoek Uitdam (registratienr. Corsa invullen 22.0256410). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

Rob Veenman
Portefeuillehouder Waterveiligheid en Wegen

Datum
15 februari 2022

De beantwoording van de vragen:

De afgelopen maanden zijn er vijf besprekingen geweest met de dorpsraad van Uitdam over het rapport, waarin we in vijftien uur meer naar elkaar zijn toegegroeid. Er is meer begrip voor elkaars inzet en opvattingen ontstaan en dit heeft geleid tot een broos vertrouwen. De komende tijd is het belangrijk om het vertrouwen verder uit te bouwen. Hetgeen in het verleden heeft plaatsgevonden kunnen we niet meer aanpassen en daarom willen we vooral met een positieve blik vooruit kijken.

Het onderzoek gaat uit van de motie die door het CHI is aangenomen op 12 mei 2021. Kort samengevat gaat het daarbij om de volgende aspecten:

- het herstel van vertrouwen in Uitdam.
- De leerpunten te betrekken bij het nieuw op te stellen participatiebeleid en de leerpunten te formuleren voor toekomstige dijkversterkingsprojecten.
- Aan het eind van de uitvoering van het Projectplan Versterking Markermeerdijken het totale traject te evalueren en leerpunten te formuleren voor de uitvoering van toekomstige dijkversterkingsprojecten met de daarbij behorende participatietrajecten.
- Verder inzetten op de gezamenlijke pilot Vergroening steenbekleding.

Bij de beantwoording van de vragen zullen we ook zoveel mogelijk refereren aan deze punten.

1. Kunt u beargumenteerd aangeven welke van de bevindingen en conclusies uit het onderzoeksrapport u niet of niet helemaal onderschrijft? Wat vindt u bijvoorbeeld van de stellingname van de onderzoekers:

- a) dat er verwachtingen zijn gewekt op een zo groen mogelijke dijk?**
- b) dat HHNK is er niet in is geslaagd om het (participatie)proces in Uitdam op een goede manier in te richten (na het advies van de Deltacommissaris)?**
- c) dat de personele wisselingen storend zijn geweest voor het proces met bewoners, zeker die in het omgevingsmanagement alsmede dat het omgevingsmanagement in grote projecten vraagt om bestuurlijke sensitiviteit en goed doordachte escalatiemechanismen?**
- d) dat HHNK meer waardering mag hebben voor de inzet van de bewoners en meer oog moet hebben voor de ongelijke verhoudingen tussen HHNK als professionele organisatie en de bewoners als vrijwilligers?**
- e) dat ingewikkelde verhoudingen tussen Nederlandse medeoverheden bij grote projecten kunnen leiden tot onoverzichtelijke situaties voor bewoners?**

- a) Ook vanuit HHNK is altijd aangegeven dat wij streven naar een zo groen mogelijke dijk. Dat zullen we ook blijven doen.
- b) De Code Maatschappelijke Participatie richt zich vooral op de participatie voorafgaand aan beleidsbeslissingen. Het beleidsproces met de daarbij behorende participatie is afgesloten met het bestuursbesluit zoals dat is genomen op 19 september 2018. In ons Feitenrelaas hebben wij aangegeven dat deze beleidsparticipatie in Uitdam zeer uitgebreid is geweest. Ook in de uitvoeringsfase is de participatie in Uitdam uitgebreid. Voor de concrete invulling daarvan verwijzen wij u ook naar ons Feitenrelaas. We onderschrijven dat er verbeterpunten mogelijk zijn wat betreft de participatieprocessen in Uitdam. Daar is het CHI over geïnformeerd in het memo stand van zaken Uitdam dat u heeft ontvangen bij de stukken van de Commissievergadering Water en Wegen op 21 april 2021 (Corsa 21.0367692).

Datum
15 februari 2022

- c) Continuïteit is belangrijk voor omgevingsmanagement. Personele wisselingen zijn altijd spijtig. De afgelopen jaren hebben we dit zoveel mogelijk gemitigeerd door extra omgevingsmanagement in Uitdam in vergelijking tot andere deelgebieden.
- d) HHNK heeft veel waardering voor de inzet en de betrokkenheid van de bewoners en dat hebben we ook al een aantal keren uitgesproken. Vanzelfsprekend is de uitgangspositie van HHNK en de bewoners verschillend bij een dijkversterkingsproject. Dit benadrukt het belang van dialoog.
- e) Het is heel vervelend als dat tot verwarring heeft geleid. De informatiebijeenkomsten zijn er om de bewoners goed te informeren en overzichtelijke informatie te bieden. Daarnaast is afstemming tussen medeoverheden belangrijk.

2. In de rapportage wordt gesproken over een commissie onder voorzitterschap van Friso de Zeeuw, een kwaliteitscommissie en een escalatiemechanisme. Hoe wordt hieraan specifiek invulling gegeven? En welke bestuurlijke onderwerpen kunnen aan de orde komen in deze commissie De Zeeuw?

3. Wordt de aanbeveling van een kwaliteitscommissie en een escalatiemechanisme (in de toekomst) ook ingebouwd in het proces van andere langlopende en ingewikkelde projecten van HHNK?

Om escalatie in het participatieproces te vergemakkelijken zal de portefeuillehouder, mits zijn agenda dit toelaat, alle informatiebijeenkomsten bijwonen. Op die manier wordt geborgd dat escalatie zo goed mogelijk kan verlopen.

Op dit moment is er nog geen directe aanleiding om een Kwaliteitscommissie op te starten. Er is een commissie voor de pilot vergroening van de steenbekleding die wordt geleid door een onafhankelijk voorzitter. Voor de dijktrappen en de steigers zijn nauwkeurige richtlijnen. Op het moment dat het nuttig kan zijn om externe deskundigheid in te huren, zijn wij daartoe bereid. Die toezegging is al gedaan. Onderwerpen die ter sprake kunnen komen zijn de bestuurlijke onderwerpen. Denk daarbij aan schadeprotocolen en de pilot vergroening van de steenbekleding. Wat niet aan de orde kan komen in een commissie zijn de individuele afspraken met bewoners of afspraken die voor het gehele dorp zijn gemaakt.

4. Blijkens de rapportage is er een risico verbonden aan het op detailniveau betrekken van bewoners bij de plannen en de uitvoering. Toch wordt in de rapportage en in de memo gesproken over de zogenaamde dijkcolleges. Hoe gaat u in de toekomst om met dit spanningsveld?

In zowel het onderzoeksrapport als in het memo dat u ter begeleiding van het onderzoeksrapport heeft ontvangen wordt gesproken over dijkcolleges. De bedoeling van deze dijkcolleges is niet om bewoners op detailniveau te betrekken bij de plannen en de uitvoering. De bedoeling van dijkcolleges is om inzicht te vergroten en bewoners te betrekken bij waterveiligheidsvraagstukken en om elkaars taal te leren spreken.

5. Welke lessons learned kunnen nu al worden meegenomen in het omgevingsmanagement en het participatiebeleid en/of bij (toekomstige) participatieprocessen van HHNK?

Wat betreft de algehele participatie binnen het project Markermeerdijken hebben we veel geleerd en blijven we leren. We vinden het belangrijk om een lerende organisatie te zijn en om de geleerde lessen vervolgens ook toe te passen. We blijven de participatie daarom nauwlettend monitoren. Op dit moment staat het project nog aan het begin van de uitvoering, de uitvoering duurt zeker nog drie à vier jaar. Aan het eind van de uitvoering van het Projectplan Versterking Markermeerdijken zal het

Datum
15 februari 2022

totale traject worden geëvalueerd, zoals ook in de Motie wordt gevraagd. Op basis van de evaluatie worden de leerpunten geformuleerd voor de uitvoering van toekomstige dijkversterkingsprojecten met de daarbij behorende participatietrajecten. De leerelementen zijn, waar mogelijk, meegenomen bij de totstandkoming van het participatiebeleid van HHNK. Het participatiebeleid zal op 11 mei besproken worden in de CHI-vergadering.

6. Het onderzoek vermeldt het advies om ook andere passende oplossingen in de pilot aan de orde te laten komen, wanneer daar gezamenlijk meerwaarde van wordt verwacht. In de commissievergadering gaven de onderzoekers aan daar niet krampachtig mee om te gaan. De financiering van eventuele andere passende oplossingen zou 50% : 50% kunnen worden opgelost tussen de provincie en HHNK. Gaat u gevolg geven aan dit advies en zo ja op welke wijze?

Het onderzoeksrapport spreekt over het meenemen van andere passende oplossingen in de pilot vergroening van de steenbekleding. Helaas is dat niet mogelijk. Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met de provincie Noord-Holland, ook over de 50% : 50% kostenverdeling van de uitvoering van de pilot. Het is op dit moment binnen de pilot niet mogelijk om nog andere onderwerpen mee te nemen, daarvoor is het in een te ver gevorderd stadium. Als er andere onderwerpen meegenomen moeten worden dan kan dat onderwerp van gesprek zijn in de hierboven al genoemde commissie onder voorzitterschap van de heer De Zeeuw.

7. In het onderzoek wordt opgemerkt dat de maakbaarheid van processen en technische oplossingen kan worden overschat. Het advies is om ook in soortgelijke gevallen als bij Uitdam een "iteratief proces" in te richten. Gaat u gevolg geven aan dit advies en op welke wijze?

De werkwijze van het omgevingsmanagement is uitvoerig iteratief. We gaan stapsgewijs van de ene fase door in de andere fase. De informatiebijeenkomsten zijn dan ook niet alleen om informatie met de bewoners te delen maar ook om informatie op te halen. We zijn het dus eens met het advies en passen dit nu al toe.

8. De onderzoekers wijzen erop dat het werken met een alliantie enerzijds goed werkt om een project technisch goed te laten verlopen en een eenduidig aanspreekpunt te hebben terwijl anderzijds de terugkoppelingsprocessen en de participatie eronder te leiden kunnen hebben. Welke lessen kunnen worden getrokken uit de rapportage als het gaat om het aangaan van een samenwerkingsverband en het werken met een alliantie?

Zoals in de Motie verwoord en nu ook eerder verwoord, zullen we aan het eind van het project de participatie evalueren. Daarbij zullen we ook de andere vergelijkbare aspecten, zoals de alliantievorm, betrekken.